

SPINDULIAI

M METAI

RELIGINĖS KULTŪROS IR VISUOMENINIS LAIKRAŠTIS 1947. III. 26. Nr. 2—3 (8)

Linksmas diena mums nušvito

1. Linksmas diena mums nušvito,

Visi troškom džiaugsmo šito:

Kėlės Kristus, mirtis krito.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

2. Geluoni mirties išrovė,

Nuodėmės mūsų nuplovė,

Pragaro vartus išgriovė.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

3. Angelus siunčia šventuosius

Pas Marija ir savuosius

Mokytinius mylimuosius.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

4. "Pas motina Sopolinga

Neskit naujiena džiaugsminga

Atsikėlimo garbingo."

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

5. Veikiai patsai pas Ja tjo,

Didžia sviesybe žibėjo,

Sveikindamas ja kalbėjo:

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

6. "Po tavo skausmu kartybės

Nušvito diena linksmybės,

Būki gi pilna linksmybės!"

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

7. "Sveikas gi Jėzau saldžiausis,

Mano sūneli mieliausis,

Žmonėms visiems maloniausis!"

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

8. "Esu šia diena laimingas,

Tave išvydus garbingas,

Nieko daugiau man nestinga."

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

9. Dangaus Karaliaus aukščiausias,

Išganytojas brangiausias,

Atpirko mus maloniausis.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

10. Jis pragara nugalėjo,

Zalčio galva sutrupėjo,

Vargšams viltis sužibėjo.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

11. Tuoj prapulti atrakino,

Tėvus šventuosius ramino,

Eit paskui save vadino.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

12. Jie, kai tik Jėzu išvydo,

Džiaugsmingu balsu pragydo:

"Sveikas būk, Sūnau Dovydo."

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

13. "Sveikas, Karaliau sviesybės,

Viespatie didžios galybės,

Gelbėk ir mus iš tamsybės."

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

14. Susilauke Atpirkėjo,

Didi jie džiaugsmas turėjo,

Seniai regėt ji norėjo.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

15. Gyvas savo galia tapo,

Nelietes antspaudo kapo:

Sargai pabėgo be kvapo.

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

16. Per šventa prisikėlima

Duok mums kalčių atleidima;

Tegu ir mus džiaugsmas ima,

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

IŠ VELYKU ŠV. MIŠIU

EPISTOLA | EVANGELIJA

1 sv. Povilo Ap. lais-
kas Korintieciams 5.
— Dvasios atnaujini-
mas

Šv. Morkaus 16. —
Kristaus prisikėlimas

Broliai, išvalykite senaji rauga, kad būtumėte naujas imaišymas, taip, kaip ir jūs esate nerauginti. Juk mūsų velykinis avinėlis, Kristus, jau paaukota. Išvalykite šventes ne senu raugu, ne piktenybės ir nedorybės raugu, bet nerauginta tyrybės ir tiesos duona.

Anuo metu Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalu, kad atėjusios pateptu Jėzu. Pirmąją savaitės dieną jos atėjo labai anksti, vos saulė užtekėjus, pas kapa. Jos kalbėjosi tarp savės: Kas mums atris akmeni nuo kapo angos? Bet pažvelgusios pamatė akmeni atrista; buvo gi jis labai didelis. Iėjusios i kapa, jos pamatė jaunikaiti, sėdinti dešinėje pusėje, apvilkti baltu drabužiu, ir nusigando. Jis joms tarė: Nenusigaskite, jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas prie kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čionai; štai vieta, kur ji buvo padėje. Bet eikite, pasakykite jo mokytiniams ir Petru, kad jis čina pirm jūsu i Galilėja; tenai ji matysite, kaip jis yra jums sakes. — Credo.

GRADUALAS

Ps. 117. Tai diena, kuria Viešpats yra padares: džiaukimės ir linksminkimės. V. Garbinkite Viešpatį, nes jis geras, nes jo pasigailėjimas amžinas.

Aleliuja, aleliuja. — V. Mūsų velykinis avinėlis, Kristus, paaukotas.

SVEIKI SULAUKE ŠV. VELYKU

„SPINDULIU“ redakcija nuoširdžiai sveikina geruosius bendradarbius, skaitytojus, linkėdama kitas šv. velykas švesti brangioje Lietuvoje.

SUPUVUSIOS TVOROS

Be abejo, Jezaus klausytojai nemaža nustebė, kai, Istatymo žinovui teiraujantis: — Kas gi mano artimas? (Lk. 10, 29), išgirdo jį pasakojant apie galeistą samaritėną ir klausėja nejuociomis priverčiant pripažinti, jog samaritėnas taip pat yra artimas. Mat, tojo meto žydai laikė samaritonus menkesniais, žemesniais žmonėmis, žiūrėjo į juos su panieka, nekentė jų, buvo nuo jų atsivėrę tam tikra tvora. Gi Jėzus dabar taja tvora ardė, pripažindamas jiems lygias artimo teises. Ir tai buvo ne vienintelis atvejis, kai Išganytojas šitaip elgėsi. Apskritai, laikė jis supuvusiomis, nesančiomis visas tvoras, kokiu tik žmonės buvo pastatę vieni tarp kitu, ir griovė jas savo mokslu bei darbais.

1. Kaip apreiškimo šaltiniai rodo, Dievas sukūrė visus žmones esme lygius. Visu kilmė, prigimtis, galutinis tikslas yra tie patys. Visi savo Kūrėjo paveikslas, visi skirti amžinajai laimei. Tautybės, kalbos, gabumu, verslo, kūno spalvos nevienodumas sudaro tik tam tikra ivairumą, bet anaipol ne esmini skirtuma. Visi tad žmonės tarp savęs broliai. Ne veltui S. Testamente ne karta pažymima, kad Dievas visų žmonių Kūrėjas, ir kad visi eina iš vienos pirmutinės poros. Gi Naujajame Testamente tiek Jėzus, tiek apaštalai dažnai minėjo ir stipriai pabrėžė, kad visi vienas kitam broliai ir artimas. Vadinas, pagal Dievo mintis nėra tarp žmonių jokiu, o jokiu tvoru.

Bet, deja, jų prisistvarstė patys žmonės. Ir tai tuomet, kai nukrypo, ir dėl to, kad nukrypo nuo tikrosios religijos, Teisingu santykiu su Dievu nebuvimas, savaime ardo ir teisingus santykius tarp žmonių. Galingesnieji, turtingesnieji ima išdidžiai žiūrėti į

silpnėsius, mažiau turtinguosius, juos išnaudoti, pavergti, niekinti, atsiranda vienas nuo kito griežtai atsiribojusiu luomu, kastu. Prie to viso prisideda kivirčiai neapykantos, piauptynės, kovos tarp tautu, ir ilgainiui susidaro tarp žmonių tikros tvoros. Žinoma, nėra imanoma dviem trimis žodžiais nupasakoti visos tuju tvoru istorijos. Bet tai ne taip jau svarbu. Svarbu tik pažymėti ir pabrėžti, kad visu ju priežastis yra nuo teisingos teltigijos nutolimas ar jos paneigimas. Tai akivaizdžiai patvirtina du mūsų laiku ivykiai — faktai. Praėjusiam šimtmetyje visoki plauko socialistu tėvas Marksas atmetė religija ir pastatė tarp žmonių klasiu tvora, kurios itin atkakliai laikosi tieji, kurie turi dabar užgrobe vargšė mūsų tėvyne.

Kastytis Glianda

Pakeleivis

Aplinkui žmonės, kaip vilkai!
Kas šiuostys prakaita mirtinga?
Kur tu, Veronika, likai;
kur tavo rankos galeistogės?

Ir kas paneši man padės
ta kryžiu, slegianti prie žemės?
Už ka man kančios šios tremties,
už ka gimtos netekes žemės?

Sutrintas kirminas esu
ant šito juodo skausmo kelio —
keliu rankas link debesu,
prakeikiu savo klaidia dalia.

Ir štai-regiu: kančios keliu
po kryžium eina Kristus sunkiai;
iš po erškėtėju žaliu
rubiniais krauju čiurkšlės sunkias.

Jis teikias žvelgti į mane,
jis tiesia man pagelbos ranka —
ir dingsta mano nežinia,
skaisti šviesa mane aplanko.

Ir kryžius man nebe mirtis,
apleidžia sielvartas krūtine,
didi nusvinta paslaptis:
laimingi jo kančias pažina.

nės pasakoja, kad tavo operacija nenusisekusi, nes Dievas nori taves ir Jis pasiima tave pas Save. Bet iš kitos pusės, aš manau, kad ta operacija nusisekusi, nes kuomet tu meldėsi prieš operacija klūpodama ant stalo, kažkas su manimi nepaprasto atsitiko. Parėjes namo, ta vakara, tavo pavyzdžiu buvau taip sujaudintas, kad atsi-klaupes, pirma karta atkalbėjau poterių, kuriu buvau nebekalbėjes net nebežinau nuo kiek metu. Kas nuostabiausia, aš ant rytojaus, atlikęs išpažinti iš viso savo gyvenimo, priėmiau šv. Komunija, kurios nebepriminėjau per 30 metu. Ta'visa padarė tavo maldos, atkalbėtos ant operacijos stalo."

Mūsų akyse nacionalsocializmas padarė ta pat su religija ir ėmė tvirti tarp žmonių rasu tvora.

Žinoma, visos tos tvoros savaime yra be mažiausios vertės, visiškai supuvusios, bet kiek dėl ju pikto ivyko ir tebevyksta pasaulyje! Kiek asaru išpausta ir tebespaudžiama, kiek krauju išlieta ir tebeliejama, kiek gvybybu nužudyta ir tebežudoma! Jei ne jos, nereiktu dešimtims tūkstančiu mūsų broliu ir seseru iš nuovargio ir bado mirti Altajaus kasyklose ar Kazadstano tyruose nei mums patiems šičia atsideriti. Iš tikro, kaip žmonių lygybė iš Dievo, taip tvoros tarp juju iš ne-labojo.

2. Jėzus, atėjes žmones gražinti i teisinguosius santykius su Dievu, tiek savo mokslu, tiek darbais griovė tarp juju esančias tvoras. To pavyzdžiu randame ne tik evangelijos ištraukoje, bet ir kone kiekviename tuju knygu puslapyje. Tiesa, Jėzus nebuvo kokis revoliucionierius, kuris kitaip manantiesiems ar darantiesiems būtu kapojęs galvas. Jis atėjo ne žmonių žudyti, bet pataisyti. Todėl, ir ardydamas tvoras, jis švelniai nurodinėjo bei itikinėjo, kad jos suvis neprotingos, beprasmsės, priešingos Kūrėjo valiai. Seniai žmonių pamirštus ir pamintus lygybės, brolybės, laisvės dėsnius jis iškėlė aikštėn ir paskelbė, o anaipol

ne juos išrado prancūzu Revoliucija, kuria yra prate už tai išsiujuose girti ir garbinti kikščionybės nemėgstantieji asmens. Be reikalo jie nenori prisiminti, kaip toji revoliucija vykdė laisvė, lygybe ir brolybe. Kalėjimai, giljotina begales žmonių išlaisvino, sulygino, subroliavo! Apskritai, reikia pažymėti, jog šiuo atveju, kaip ir daugeliu kitu, žmonės nenori žvelgti i Jėzaus moksla, bet patys vargiais negalais ieško, grabinėja ir džiaugiasi, giriasi bent trupinėli surade to, kas šv. knygoose jau seniai užrašyta. Ju elgeys tad panašus ir gūžliautoju, kurie tyčiomis užsiriša akis, ir paskui, grabaliodami aplinkui, stengiasi ka iš žaidžiančiuju sugauti bei būva labai patenkinti, jei pasiseka. Neabejotinai visai kitais keilais būtu nuėjes žmonijos gyvenimas, jei ne tasai raištis. Ko, ko, bet jau tvoru tai tikriausiai nebūtu.

Mes, lietuviai, esame tuju laimingi, kad neturime savo tarpe nuo seniau atsiradusiuju tvoru. Kas praityje buvo, išnyko, o mes visi esame tos pačios liaudies vaikai. Tik reikia žiūrėti, kad neimtumė patys savo tarpe ir nuo kitu atsitverdinėti. Išgelbės mus nuo to tik Jėzaus mokslas. — Eik ir tu daryk panašiai! — (Lk. 10, 37), vadinasi, kiekviename žmoguje matyk savo artima, sako Išganytojas kiekviename iš mūsų, kaip tajam Istatymo žinovui.

ZODŽIAI PAMOKINA. O PAVYZDŽIAI PATRAUKIA

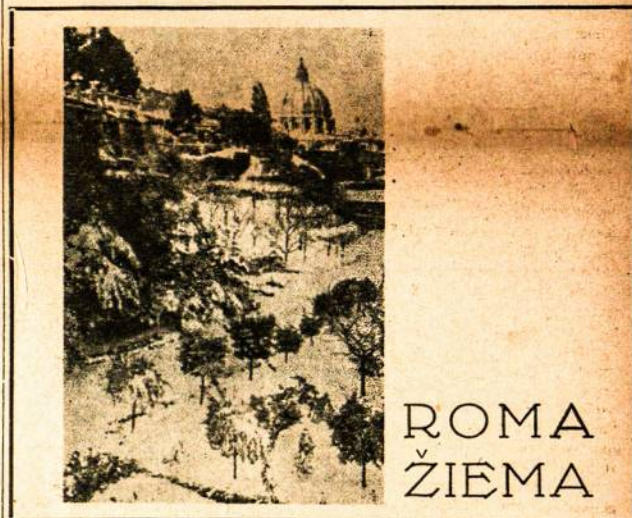
Providence, R. I., vyskupas, Keough karta pasakojo toki atsitikima:

"Vienoje didesniuju ligoniniu atvežta i operacijos kambari jauna mergaitė. Gydytojas pasilenkes prie jos tarė: 'Nenusigask, mažyte. Dabar aš tave užmigdysiu.'

'Mergaitė, gulėdama ant operacijos stalo, apsidairė i visas puses ir tarė: 'Gera! jei mane užmigdysite, tai aš turiu atkalbėti savo vakarinius poterių, nes aš visuomet, eidama gulti, juos atkalbu.'

'Mergaitė tučiuojau atsi-klaupė ant operacijos stalo, persižegnojo ir gražiai susidėjus rankutes atkalbėjo savo maldas. Tuo tarpu gydytojas ir visi ten esantieji, nustebė, i ja žiūrėjo. Paskui ji atsigulė ant operacijos stalo ir, eterio nuveikta, užmigo.

'Tik po keletos dienu pastebėta, kad operacija buvo nenusisekusi. Tas pats gydytojas, stovėdamas prie mergaitės lovos, tarė: 'Mariute, kai kurie žmo-

ROMA
ŽIEMA

K. Glianda

SUGRIAUTOJE BAŽNYČIOJE

Cia dar vakar aukštėjo bažnyčia
ir' dundėjo vargonu giesmė;
pro vitražus, kaip Dievo vilyčios,
veržės vasaros saulės versmė.

Cia dar vakar gaivinančiu vėju
Pax Vobiscum nuskrido švelniai;
o iš fresku i minia žiūrėjo
vyskupai, pranašai, kankiniai.

Cia dar vakar i dangu plasnojo
debesėliais melsvais smilkalai;
čia dar vakar per suma giedėjo
kuklios širdys — šventi angelai.

Cia dar vakar... bet buvo naktis,
buvo bombos, kančia ir mirtis;
ir pakylanti rytmečio saulė
rado kruvina, baisu pasauli.

Griuvo nakti skaisčioji bažnyčia
ir' aukstinė jos bonė — galva;
kas' idvasinta jos akmeny čia,
širyt laužo besielio kruva.

Aš einu pro sugriantaji skliautas,
gyva Dieva ieškot ten einu —
taip toli, taip toli nukelianta
su vylione šviesiaju diecu.

Pro griuvėsius žvelgti i mėlyne,
nenuieidžiu viltingu akciu,
ir, malonės vargingai tėvynei
ir meldžiu, ir verkiu. Ir tikia...

PRAŠAU ATSILYGINTI
UŽ „SPINDULIUS“

(Redakcija)

ŠV. TĖVAS PIJUS XII

Henry J. Taylor

Pasiremdamas pažintimi su Sv. Sosto vyr. architektu sinjoru Enrico Pietro Galeazziu, kuris kiekviena, vakara gali kada norėdamas aplankyti šv. Tėva ir, kaip senas, geras jo draugas, drauge su juo aptaria dienos įvykius, susidariau per jį progą gauti privačia šv. Tėvo audiencija.

Cia nėjo sargybu jokie šveicarai su alebardomis ir ilgais kardais, kaip paprastai tokiais atvejais per privačias audiencijas kad esti, šv. Rapolo šoniniame sparnu tuščiose salėse nebuvo matyti jokių tarnu, sargybinių ar kitokių pareigūnų. Tiktai vienas sinj. Galeazzis palydėjo mane iki antrojo koridoriaus, kur jis manimi toliau rūpintis pavedė popiežiaus kamerdinerių Frederico Gallori. Tas man parodė popiežiaus bibliotekos duris — atsiesti, ten reikia iėti. Vienu vienas, net nepasibeides i duris, iėjau i vidu ir visa laika su Jo Sventybe išbuvai taip pat vienas, be jokiu kitu liudininku.

Popiežiaus pultas stovi prie pat sienos, i dešine nuo duru, pro kuriuos teko iėti i vidu. Todėl šviesa ant pulto krūto iš kairės — tokia šviesi ir aiški, besiverždama pro tris be jokiu užuolaidu langus, pro kuriuos puikliausiai matyti visa saulės spinduliu užlieta šv. Petro aikštė. Tačiau tai leinanti kiek suklaidina — išsyk jam pasirodė, kad biblioteka yra visai tuščia.

Aš, taip iėjes i vidu ir perėjes puse būsto, taip pat galvojau, kad greičiausiai šv. Tėvas sėdi kur gretimajame kambaryje ir ten manes laukia, bet, pasirodo, apsirikau: jis mane jau buvo pastebėjes ir manes laukė. Spjodamas jis man tarė pasveikinimo žodi, tuo būdu popiežius tučiuojau patraukia lankytoja savo kuklumu ir paprastumu.

Prasom sėstis, — tarė jis, parodydamas netoliese stovinčia kėde, — čia mes galėsimė truputi pasinėkučiuoti. Apsitaisęs paprastu baltu talaru, iš insignijų turi tiktai Zvejo žiedą ir ant krūtinės kryžiu, kuri noromis ne karta paliečia savo dešinės pirštais, — ir tuo būdu popiežius tučiuojau patraukia lankytoja savo kuklumu ir paprastumu.

Tačiau fikrasis jo asmenybės vertinimas pasirodo per pati pokalbį, — tiek iš jo elgimosti, tiek iš pačios kal-

bėsenos, jo vilčiu ir baiminimosti, tiek iš atsakymu i kiekviena, kad ir paprasčiausia, klausima, ar tai jis būtų iš teologinės, ar tarptautinės politikos, ar ūkio, ar liestu bendraja visu gerve. Savo sprendima apie dabartine pasauline ir kiekvienos valstybės padėti atskirai susidaro iš pranešimu, kurie jam ivairiausiai būdais atsiunčiami iš ivairiausių šaltinių, — tokie preciziški ir tiek daug, kiek ju neatsiunčiama nė vienam kitam mirtingajam. Tačiau savo nuomone jis sako labai kukliai ir visuomet ja susiedamas su nuostabių žmonijos dvasiniu būdu supratimu. Popiežiaus balsas yra švelnus ir savo skambėjimu malonus ausiai. Jis kalba ramiai ir kalbėdamas taip pat ramiai sėdi, nežestikuluoja, jo žodžius palydi nebent vienas kitas rankos mostas, ir tai daugiausia tuo atveju, kai jis ranka pabraukia per kakta, lyg norėdamas minti padaryti žvitresne ir aiškesne.

Jo visa laikysena bylote byloja, kad jis yra visuomet pasiruošęs kiekvienam kiek galėdamas padėti. Lankytojams duoda suprasti, jog tam tikrais klausimais mielai išlausytu ju nuomones ir pasidalytu su jais mintimis, žinoma, jei tik galėtu. Diskusiju metu pasižymi laisvu žestu ir atvirumu, kalba nepakeldamas tono ir nesikarščiuodamas net apie tokius reikalus, kurie Sv. Sosta drauge su kitomis pasaulinėmis problemomis tiesiogiai liečia, tiktai paprasio, kad jo nuomonė būtų perduodama toliau kiek galint atsargiau, jog tuo būdu nesudarytu nesusipratimu.

Savo gyvenime man teko matyti daug visokiu vadu ir žymiu asmenu pasaulyje — tačiau aš nesu sutikęs dar nė vieno tokio žmogaus, kuriuo būtų galima tiek pasitikėti ir kuris ta pasitikėjima ikvėptu ir kitam, kaip kad Pijus XII.

Kaip praleidžia šv. Tėvas savo darbo diena?

Sv. Tėvas keliasi kasdien ryto 6 val. 30 minučių ir nusiskuta pats savo barzda elektriniu skutimosi aparatu. Kai laiko pamaldas ir per oficialius priėmimus tarnu ir personalo skaičius yra neribotas, tačiau savo asmeniniams reikalams popiežius turi viena vienintelį patarnautoja, seną žilagalvį itala Giovanni Stephanori, kuri pasirinko savo patikėtiniu dar nuo tu laiku, kai buvo paskirtas Vatikano valstybės pasekretorium.

Priešingai visai šv. Petro ir Vatikano didybei, popiežiaus privatūs būstai yra visiškai paprasti ir kuklūs. Jo miegamajame — esančiame Vatikane tiktai dėl to, kad jo abu langai išiena i šv. Petro aikštę — stovi paprasta misinginė lova, paprasčiausia spinta, mahagoni medžiagos stalas ir — veidrodis, vienintelis visuose popiežiaus rūmuose. Popiežiaus valgomasis yra šalia miegamojo, jame tėra tiktai paprasčiausias stalas, pa-

darytas iš riešuto medžio, ir kiti tos rūšies būtiniausi itaisai. Senu Vatikano ipročiu popiežius valgo visuomet vienas. Prie valgio jam patarnauja Stephanoris. Valgis taip pat labai paprastas ir kuklus — pusryčiams kava, viena bandukė ir stiklas pieno, pietūs taip pat iš lengvu valgiu sutaisyti ir kukli vakarienė, nės popiežius veik — visiškai nekreipia dėmesio i valgi. Par tas savo "puotas" popiežius turi daugiausia laiko mastyti. Tačiau, nepaisant to, Pijus XII vis dėlto savo valgomajame turi du nuolatinius pastovius svečius — tai dvi kanarėles, kurias Stephanoris paleidžia iš narvelio, kai tik popiežius ieina i valgomajai ir atsisėda prie stalo. Tada joms prasideda tikroji laisvė: paukščiukai gali kiek norėdami lakstyti po kambari ir čiulbėti, kartais popiežiaus pašaukti vardu, atsitupia jam ant peties arba leidžiasi lesinami iš ranku, iškilmingai užėme vietas šalia popiežiaus.

Ryto 7,30 val. šv. Tėvas laiko mišias, o 8,30 jis jau sėdi prie darbo bibliotekoje. Cia jis priima savo paterėjus, duoda naujus įsakymus, priima pranešimus, kurie jam atsiunčiami iš viso pasaulio, ir priima dvasininkus su pasaulininkais, laikydamasis labai griežtai nustatytojo plano.

Popiežiaus audiencijos baigiasi nė vėliau kaip i valanda. Tad, popiežius peržiūri jam iteiktaji saraša su numatytosiomis privačiomis audiencijomis i nusprendžia, ka kada pri-

imti. Didžiosios popiežiaus audiencijos esti kiekviena trečiadieni rytais. Jos vykdomos grupėmis. Popiežius, teikdamas savo palaiminima, paprastai eina per minia, stengdamasis su kiek galint didesniu dalyviu skaičiumi pats pasikalbėti. Tokiais atvejais jis esti panašus i kaimo klebona ir ta paproti stengiasi gyva išlaikyti i toliau. "Aš per šitas audiencijas stengiuosi pasikalbėti su tiek ivairiausių konfesiju kareiviu, kiek tiktai galu, mano noras yra išsikalbėti su juo didesniu ju skaičiumi," sako apie jas pats popiežius.

Jo Sventybe valgo pietus punktuoliai 1,30 val. paskum turi trumpa popietės poilsis. Vakariop, pertraukęs savo darba, ieina valandai laiko pasi-vaikščioti po Vatikano soda, — tai yra jo senas nuolatinis paprotys. Pirmą kartą to žygio imtis jis buvo paskatintas kardinolo Gasparrio, kai tas pastebėjo, kad popiežiaus švelni prigimtis rodo per dideles pervargimo zymes. Paskum, vėl grizeš prie savo studiju, jis dirba vienas, rašo rašomąja mašinėle arba diktuoja savo sekretoriui. Tai yra jo koncentruočiausio darbo metas, nes tada jis sutvarko savo nepaprastai didele, korespondencija ir apsarsto rytojaus dienos darbu plana. Vakariene valgo vėlai vakare. Apie 8 val. pas ji i jo darbo kambari ateina sinjoras Galeazzis. Taip popiežius baigia savo darbo diena. Vakare jis gali su savo jaunystės draugu pasitarti ir kiek norėdamas išsišnekėti.

Kaštytis Gliauda

PSALMĖ

Nuo ausros rytmetinės aš ieškau Taves, lyg vandens šioj sausringoj dykynėj — iš tamos, iš naktu, Tavo melnė nuves i šviesiausia praamžiu židryne.

Ten, po Tavo sparnais, i gilliasias dausas

aš iškelsiu rankas džiugesingai — mano sieja tenai soti pena atras, ten palaimins jį Dieva galinga.

Padėkime vargstantiems lietuviams Vokietijoje

MANO KELIONĖS ISPŪDŽIAI

Vysk. P. Pr. Būčys

Rugpjūčio mėn. 1946. m. man teko virš trijų savaitių būti Chicagoje mieste. Baigęs savo uždavinius tarp Šiaurės Amerikos lietuvių, antradienį, rugpjūčio 27 d. išskridau lėktuvu "Delta" iš Chicago į Miami. Mane lydėjo Marijonu Provincijolas Kun. J. Jačius. Ten pernakvoje, trečiadienį, 28 rugpjūčio mažesniu orlaiviu išskridome į Pietų Ameriką. Pirmutinis nutūpimas buvo Cubos saloje, kur gyvena 4.291.000 žmonių. Šalia sostinės Havana, turinčios 568.000 gyventojų. Ten neišpažįta pabuvę išskridome tolyn per sala Haiti, kurios 2.316.000 gyventojų sudaro savąja respubliką. Tos respublikos sostinė Port O Prince yra maždaug tokio didžio kaip Kaunas, nes turi 150.000 gyventojų. Aerodromo sienose ryškiai grafiškai atvaizduota, kiek pažangos yra padaryta toje saloje susisiekimo dalykuose per pora pastarųjų šimtmečių. Pabuvę ten 20 min., skridome tolyn. Į pietus per Guayanos žemę, kurioje 3 kart nutūpėme, nes Guayana priklauso trims Europos valstybėms. Anglų Guayana turi 337.500 gyventojų. Kolonijos valdyba yra mieste Georgetown, (67.000 gyv.). Ten nusileidę vakare nakvojome anglų karininkų romovės viesbutyje. Vidurinė Guayana priklauso Olandams, turi 1.174.000 gyv. Kolonijos valdyba yra mieste (52.700 gyv.). Jo aerodrome pabuvome apie 15 min. ir lėkėme per prancūzų Guayana (37.000 gyv.). Iš aukšto matėme garsiąją Velnio Salą, kur prancūzai laiko sunkiai nusikaltusių teisimo pasmerkusių kaltinius. Nusileidom miesto Cayenne (11.700 g) aerodrome. Taip pat pabuvome apie 16 minučių, ir pakibėme į ora, nusileidome prie upės "Para" mieste Balen (309.238 gyv.). Tenai mudu su Kun. Jačiu viesbutyje praleidome dvi naktis ir viena išsida diena. Seštadienį rugpjūčio 31 d. jau kitu daug didesniu lėktuvu iš Balen miesto išskridome pietų link. Dar buvo šviesu, kai mūsų lėktuvas atskrido į Brazilijos

sostinę Rio da Janeiro. Lėktuvas turbūt, tycia apskrido aplink miesto plačių ratu, parodydamas jo triabas, uosta, kalnus. Jis nutūpė dideliame karo aerodrome. Ten išbuvo išsita valanda. Tuom tarpu saulė nuleido, tamsa apėmė miestą, bet žiburiai užsižiebė ir sudarė neparasto dienos metu nematomo grožio. Miestas nemažas, beveik 5 mil. (1.782.000) gyv.

Vidurnaktį iš šeštadienio į sekmadienį nusileidome Urugvajaus sostinėje Montevideo. Iš ten išskridome į val. ir atlėkėm į Buenos Aires už valandos, bet laikrodžiai rodė taip pat 1 val., kadangi Argentinos laikrodžiai eina viena valanda vėliau kaip Urugvajaus. Kaip prie New Yorko Šiaurės Amerikoje yra prisiglaude keletas didelių miestų taip kad tikrumo sudaro viena miesta, taip ir prie Buenos Aires yra prisiglaude Avellaneda ir keletas kitų didelių miestų: Lomas do Zamora, San Martin, Vicente, Lopez ir kt. Visa ju krūva, nakties metu žiūrėti iš lėktuvo, atrodo lyg vienas spindinčių žaliu, raudonu ir baltu žiburiu skruzdynas. Guventojų ten yra 3 mil. su viršum. Vienam tik Buenos Aires yra ju 2.502.000 gyv. Iš aerodromo amerikiečių autobusų daugiau kaip pusvalandį važiuojame į vidurmiestį. Ten pasisamdėm taksi, kurs greit atvežė į Avellaneda, nes ji tiek toli nuo Buenos Aires, kiek išneša tilto ilgis. Trys dideli tiltai jungia tuos du miestus, kaip Kauna su Aleksotu. Avellanedoje yra 376.372 gyv. Takso vairuotojas teisingai žina sostinės gatves, bet nežina Avellanedos plano, nes tai jau provincija. Galu gale, nakties tarpsu išvydome Aušros Vartu bažnyčios bokštą. Ten yra Marijonams pavestoji parapija ir šalia jos lietuvių vienuolynas. Durininkas Juozas nesitikėjo svečių, kurie vidurnaktį baladojasi, nes mudvieju pasistojai iš Rio de Janeiro telegrama dar nebuvo atėjusi. Galu gale durys atsidarė ir mudvieju

kelonė iš Šiaurės Amerikos į Pietinę baigėsi. Tame vienuolynė gyvena lietuvių kunigai: Kazimieras Vengras, Stanislovas Saplys ir Vincentas Raiteelis atsikėlė pirm laiko. Mudu svečiai atlaikėme Mišias ir ėjome gultu. Namiškiams jau neteko gulti, nes turėjo sekmadienio ryte skirtu laiku laikyti Mišias ir sakyti pamokslus, o tarp mudvieju atvykimo ir sekmadienio darbotvarkės pradžios liko mažai laiko. Sekmadieniais ten laikomos ketveri Mišios ir keturi pamokslai: trys ispaniškai ir vienas lietuviškai, nes parapijoje yra apie 3000 lietuvių ir apie 27.000 kitu kalbu, kuriems sakoma ispaniškai, nes tai bendroji kalba.

Minėtoji Aušros Vartu bažnyčia yra mūrinė romaniško stiliaus su vienu keturkampiu buku bokštu ir stovi dvieju gatviu: Brazil ir Mendoza kertėje. Gatvė Brazil yra grista, o Mendoza — neisbrendamas purvas. Bažnyčia statė kun. Jonas Jakaitis, gimes Bridžiū kaime. Sintautu paraip., Vilkaviškio vyskupijoje, nedaugeli kilometru nuo Sakių apskrities miesto. Bažnyčia yra trimis navomis su septyniais gražaus marmuro altoriais. Visi jos langai — ju yra 30 su viršum — yra šventųjų paveikslai ideginti į stikla. Vargonu dar neturi. Juos atstoja melodikonas. Ypatingi yra tos bažnyčios Kryžiaus Kelio stočių paveikslai. Juose kiekviename atvaizduotas tik vienas V. Jėzus. Visi 14 paveikslu išreikšia 14 ivairiu V. Jėzaus jausmu ir padėčiu.

Salia bažnyčios, kairiajame jos šone, prie Mendoza gatvės, yra kunigo Marijonu vienuolynas. Diduma to vienuolyno kambariu užima mokykla, kuria lanko 150 vaiku, bernaičių ir mergaičių. Mokykla veda šv. Kazimiero sesers lietuviškę, bet ten mokytoja ju samdomos pasaulietės mergaitės, Argentinos pilietės, nes tik savoms pilietėms teleidžiama mokytojauti. Sv. Kazimiero seselės dar neturi piliečių teisiu. Tu teisiu neturi nei

Marijonai, nes jie dar tebėra Suvienytų Valstybiu piliečiai.

Dešinėje bažnyčios pusėje prie gatvės Brazil yra šv. Kazimiero seseliu vienuolynas.

Bažnyčia su dviem vienuolynais ir mokykla yra beveik pačiame parapijos centre. Parapijiečiai beveik visi fabriku darbininkai, bet yra ir smulkiu pramoninku bei pirkliau. Didelė ju dauguma gyvena nedideliuose namukuose. 22 lietuviu tokiu namuku savininkai gyvena prie pat bažnyčios. Namukai dažniausiai vieno aukšto ir be stogo. Stogo vietoje cementuota asla aukščiau lubu. Tenai šeiminkė džiovina skalbinius, o savininkas, užsinešes kėde, laisvomis valandomis laikraštį paskaito arba tabaka parūko. Sniego tenai niekuomet nebūna ir šalčiai žiemos metu labai nedeli, bet lietaus būva daugoka. Namukai su namukais nesusisieikia. Apie ju kiekvienas dar galima apeiti iš lauko. Dažnai auga kokis nors medelis arba šiek tiek gėliu. Apie namukus dažnai būna mūrinė siena, truputi aukštesnė už žmogu, bet nestora. Beveik visi namukai baltai nudažyti kalkėmis. Darbščiam ir apdairiam darbininkui labai nesunku isigyti toki namuka. Gatviu grindimas priklauso nuo namu savininku nutarimo. Gatvės lieka negristos dėl to, kad namuku savininkams patogiau yra viena ar du kartu dienoje bristi purva, kaip mokėti mokesčius už gatviu grindima ir grindiniu išlaikyma. Juk ne visada būva lietaus. Metuose gan greit daugiau yra sausų dienu, kaip lietingu. Vėjas, tiesa, sukelia dulkiu, bet ir jas nesunku pakentėti. Nematomumo būva mažiau, kaip pinigą išmokant. (B. d.)

priestaraujas pagrindiniam skautu principui. Neutralumas šiuo atveju yra nusikaltimas, nes Kristus sako: "Kas ne su manim, tas prieš mane." Neutralaus auklėjimo praktiškai negali būti. Kur religija ignoruojama, ten pamažu auga antireligiškumas. Relingumas nėra privatus kiekvieno skauto reikalas. Kataliku skautu, kaip organizacijos, reikalas būti glaudžiam kontaktė su religija.

KATALIKU BAŽNYČIA IR SKAUTYBĖ

Katalikas jaunuolis, tapes skautu, religiniu ir moraliniu atžvilgiu priklauso ne kam kitam, o tai pačiai Kataliku Bažnyčiai. Kadangi skautybės pagrindinis principas yra religingumas, tai toki jaunuolį jau ne tik Kataliku Bažnyčia, bet ir pati skautybė ipareigoja būti ištikima Dievui. Relingiuose ir moralės dalykuose skautas turi paklusti Kat. Bažnyčios autoritetui. Ji jam pasako, kaip jis turi tarnauti Dievui. Jos interpretavimas jam privalomas. Būti paklusnu Bažnyčiai skauta ipareigoja taip pat ir skautybė, religingumo principa statydama pirmoje vietoje. Katalikas gali tarnauti Dievui ir būti jam ištikimas tik per Bažnyčia. Norėdamas būti ištikimas Dievui, jis turi būti ištikimas Bažnyčiai. "Kas jūs klausu, manes klausu", — sako Kristus. Skautybėje užsiangažaves tarnauti Dievui, skautas turi būti radikalus ir nuoseklus katalikas. Tarnavimas Dievui neturi būti tik dalinis. Dievas reikalauja ji mylėti visomis jėgomis. Skautu organizacijos tolinimasis nuo religijos ir Bažnyčios būtų nenormalus,

Krikščionybės ryšys su skautybe yra ne atsitiktinis, bet esminis ir organiškas. Krikščionybė skautu idealus grindžia, iprasmina, pagilina ir nušviečia. Pirmoje eilėje ji yra skautu vadovė ir Dieva. Toliau — ji pagrindžia ir antrai skautu principa — tautiškuma, išreikšta šūkyje žodžiu "Tėvynei." Krikščionybė tėvynės meile pašventė, pakilnino, padarė ja krikščioniškąja dorybe. Pagaliva niekas negali geriau pagrįsti ir iprasminti, trečiojo skautu principo — žmoniškumo, artimo meilės, kaip krikščionybė. Ji paskelbė visų žmonių, kaip Dievo vaiku, broliškuma, visus žmones apimančia meilė, kuriai sienu neužveria tautiniai konfesiniai, luominiai ar rasiniai skirtumai. Kataliku Bažnyčios teologija dar pagilina Bažnyčios nariu broliškuma, išdėdama iš Mistinio Kristaus Kūno paslapties. Artimo meilė čia atsiveria nauji neįsiamtuojamo gilumo pagrindai. Joks kitas broliškumas negali būti toks gilus, kaip tas, kuris atsiremia į katalikybės dogmu paslaptis ir kuris gavinamas pačios Amžinosios Meilės. (pusl. 5)

Kristus kalbasi su Samarijete.

Isakymo keliu paskelbtas broliškumas bus arba fiktyvus, arba negilus ir nepatvarus. Krikščionybė yra skautams geriausia artimo meilės mokykla.

Skautams, kaip gamtos draugams, taip pat yra ko pasimokyti iš Bažnyčios. Ji moko tikrosios gamtos meilės. Kas gi labiau mylėjo gamtą, kaip didis šventasis Pranciškus Asyziėtis, rašęs himnus saulei, o paukščelius ir žvėris vadines savo broliais ir seserimis? Kada ir gamta žiūrims kaip į Dievo pėdsaką ir jo šventovę, tada kiekvienas žingsnis gamtoje kelia siela į Dievą.

Kai kam gali atrodyti, kad religija skautybėn inėša tam tikro niarumo. Pažiūra visai klaidinga. Kataliku religija yra didžiausias ir giliausias džiaugsmo šaltinis. Tas šaltinis toli gražu nėra išemtas. Kieno džiaugsmas gali būti didesnis, kaip atpirktojo žmogaus, skirto amžinajai laimei? Kokios pramogos, žaidimai neduos to linksmumo, kuris gimsta iš ramios ir giedrios sąžinės. O priemonės tam džiaugsmui turi tik Kat. Bažnyčia. Todėl skautu džiaugsmas turi išplaukti iš šiuo giliausiu džiaugsmo šaltiniu.

Krikščionybė skautui yra ir tikro idealizmo ikvėpėja. Ji moko elgtis vadovaujantis ne vien natūraliniais, bet ir antgamtiniais motyvais. Pagal Bažnyčios pažūrą, nepakanka auklėti tik natūralu geruma. Be antgamtinių motyvų žmogaus veiksmi yra grynai natūralūs ir nenuopelningi antgamtinių atžvilgiu. Todėl Bažnyčia skautybės auklėjamajam natūralu geruma pakilina ir uždeda jam antgamtinį antspaudą. Tuo būdu Bažnyčia duoda visas sąlygas ugdyti praktiškai jam idealizmui, praktiškai artimo meilėi. Šiuo atžvilgiu ir skautybe galima žiūrėti kaip

į pritaikomą katalikybę, kaip į metoda krikščionybei praktikuoti.

Bažnyčia, besirūpindama sielu išganymu, nėra ir negali būti abejinga auklėjimo reikalams. I auklėjimą ji žiūri kaip į pareigą ne tik šiam, bet ir kitam gyvenimui. Todėl jai ne vis tiek, kokia linkme ir dvasia auklėjamas kataliku jaunimas. Bet jeigu skautybė savo šūkyje pirmoje eilėje irasė Dieva, vadinas, ji irgi yra pasiryžusi auklėti žmones ne tik žemei, bet ir Dievui ir tai — pirmoje eilėje. Vadinas, ir Bažnyčios, ir skautybės siekimai šiuo atžvilgiu sutampa. Jeigu skautybė dar turi ir kitu tikslu — parengti jaunuoli šiam gyvenimui, išgydama jame ivairias praktiškas dorybes, tai ji čia tik gražiai papildo Bažnyčios darba. Taigi, principinė plotmė jokių priešingumu nėra.

Reikia pastebėti, kad skautai nėra kokia bažnytinė brolija. Tai yra pasaulietinė organizacija. Bet ji neturi būti laicistinė organizacija, t. y. tokia, kurioje vyrtaut bereliginė dvasia. Tuo atveju ji griautu savo pagrindini, principa. O ji priėmusi, ji turi priimti ir visas iš to fakto išplaukiančias konsekvencijas.

Baigdami suglaustai pakartojame pagrindines mintis:

1. Religinis momentas skautybėje turi pagrindine reikšmę.
2. Tik glaudus ryšys su religija tegali padaryti sekmingas auklėjamasias skautybės pastangas.
3. Relingumo principa skautybėje tinkamai išvystyti tegalima tik stovint ant konfesiniu pagrindu.
4. Katalikas skautas turi būti konsekventiškas katalikas. Tam ji ipareigoja ir pati skautybė.

Kitaip tarus, būti pasirošus vykdyti Dievo valia ir istatymus. Skautai paskum popiežiui pademonstravo.

Sventasis Tėvas priėmė mokytojus ir skautus.

Sventasis Tėvas savo vasarinėje Castel Gandolfo pilyje prie Albanu ežero priėmė Italijos kataliku mokytojus, susirinkusius visuotinio suvažiavimo Romoje. Ta proga popiežius nurodė, kad karo metais jaunimui padaryta skaudžiu žaidzu. Kol tos visos žaidz bus užgydytos, reikės daug kantrybės ir ištvermingo darbo. Šiandien tarp savos kovojos dvi visai priešingu krypčių mokyklos: religinė ir antireliginė, kuri nors tokia ir nesivadindama, betgi iš tikro tokia yra arba tokia pasidarys. Būdinga, kaip pažymėjo Pijus XII, kad ten, kur tėvai gali laisvai sau mokyklas pasirinkti (kad ir Vokietijoje, jie pasirenka krikščioniškasias mokyklas su krikščioniškuoju auklėjimu, nors ir nebūdami kataliku tikėjimo.

recakas su didžiausiu pasitikėjimu kreipiasi į visus savo tikinčiuosius, o ypatingai dvasiškius, primindamas didžiausia ir svarbiausia Lietuvos Globėja Sv. Kazimiera, kurio užtarymui ir globali mes šiandie iš naujo privalome pasivesti, kurio pagalbos su pasitikėjimu privalome šauktis. Juk jis yra lietuvis ir vienintėlis Lietuvos Sventasis.

Taip, Šiandie jau nebegali būti joki abejoniū šiame klausime. Nuoduknus istorinis tyrmas aiškiai parodė, kad šv. Kazimiero (gyvenusio 1458 — 1483) tėvas buvo Lenkijos Karaliaus ir Didžiosios Lietuvos Kunigaikščio Jogailos sūnus Kazimieras, o motina — Austrijos kunigaikštė Elzbieta. Argi tai lenku kraujas? Ar šv. Kazimieras lenkas? — Mums šiandie per daug aišku, kaip Lietuvos Kunigaikščiams atiteko Lenkijos Karaliaus sotas. Tape Lenkijos karaliais jie visad

katedroje, kur jis velk ištisa amžiu ramiai ilsėjosi.

Sv. Kazimieras ištėrime

Kaip šiandie taip ir 16—17 amžiuje Lietuva užklupo švedu ir kiti karai. Naikinimo banga ištisais šimtmečiais siautėjo visoje mūsų tėvynėje. Norint apsaugoti brangiausia Lietuvos turta šv. Kazimiero palaikus, teko juos išgabenti ir užsiėni (i Prūsus). Cia ilga laika šv. Kazimiero palaikai laukė grizimo tėvynėn. Jis matė visa to laiko skurda ir varga ir kartu stengėsi kiek galint užtarti savo tautiečius. Romos brevijoriūs aiškiai rašo: "Kai viena karta lietuviai būdami neskaitylingi, buvo netikėtai puolami skaitylingiausiu priušo ir jau buvo bepradedad svyruoti, pasirodes ore šv. Kazimieras suteikė jiems didele pergale." Tokia savo Lietuvos globa šv. Kazimieras nusipelnė visu didžiausia pagarba ypač lietuviu tautoje. Už tai nenuostabu, kad kai tik

Sakyk, kad iš šitu akmenu pasidarytu duonos. Mat. 4, 3.

liko ir Didžiosios Lietuvos Kunigaikščiais. Taigi ir šv. Kazimieras yra tikras lietuvis. Bet ar mes jį pažistame, ar tinkamai suprantame jo reikšmę Lietuvai ir mums patiems? Mūsų Arkivyskupo laiško prisiminkime bent ši ta iš mūsų Globėjo garbinimo Lietuvoje.

Sv. Kazimieras šventuoju paskelbtas yra jau Zigmanto I laikais (1506 — 1548), ir jo garbinimas plačiai paplito visoje Didžiojoje Lietuvoje ir Lenkijoje. Taip pat jo garbinima propogava jo motinos Austrijos Elžbėtos seserys, ištėkėjusios už ivairiu Europos karaliu ir kunigaikščiu kaip Niederlanduose, Prancūzijoje, Vengrijoje ir kitur. Savaime suprantama, kad čia žymiausia role vaidino paties šv. Kazimiero nepaprasta asmenybė ir ypatingos jo dorybės, kurios nupelnė jam šventojo vainika. Ir šiandie viso pasaulio kunigai savo brevijoriuje kasmet kovo 4 d. skaito ir gėrisi jo pamaldumu, jo gailėtingumu, jo uolumu katalikybės gnyime ir platinime o ypatingai jo didžia skaisybės meile ir karščiausiu Panelės Marijos garbinimu. Nenuostabu, kad šios šv. Kazimiero dorybės ypač liko pamėgtos lietuviu tautoje ir rado sau palankia dirva. Visa Lietuva pamilo savo šventąjį tautietį. Jo kūna iškilmingai palaadojo Vilniaus

aprimo karo audros, Jono Kazimiero laikais 1648 — 1668 m.) lietuviu tauta tuo susirūpino savo Globėjo iškilmingu gražinimu tėvynėn. Esant sunaikintai Vilniaus katedrai rikėjo pirmiausiai parūpinti atitinkama patalpa šv. Kazimiero palaikam patalpinti. Tam tikslui Vilnius greitu laiku parstatė atskira, gražia kopyčia, pavadinata šv. Kazimiero vardu. Iš Popiežiaus Inocento X (1644 — 1655) karalius išrūpino leidima perkelti šv. Kazimiero palaikus ir visa šalis ėmė rūpestingai ruošti perkėlimo iškilmes. Ypač Vilnius ir jo apylinkės gyventojai turėjo daugybe darbo. Vilniaus Mokslu Akademija su visa profesūra ir studentija čia ypatingai pasižymėjo. Lietuvos Hetmonas darė visa, kad tik šios iškilmės gražiausiai atitaktu lietuviu norus — pargabenti savo šventąjį Globėją.

Sv. Kazimiero palaiku perkėlimo šventė

Minios darbininku puošė nesuskaitomus garbės vartus ir kelia, kuriuo turėjo vykti iškilmiu eisena. Rugpjūčio 27 diena šv. Kazimiero palaikai pasiekė Vilniu visur pakely palydimi didžiausio entuziazmo. Neisivaizduojama triumfu ir nuostabiliausia eisena pasitiko ji Vilnius. Visa Lietuva čia

SKAUTAI PAS ŠV. TĖVA

Molinario vilos piniju miskelyje buvo sušauktas Italijos kataliku skautu sambūris, kuriame dalyvavo 2500 jaunimo iš visu krašto daliu ir keli tūkstančiai skautu iš pačio Romos miesto. Sambūri atidarė mons. Montinis, vienas iš Vatikano valstybės sekretoriato pareigūnu. Castel Gandolfo sode popiežius priėmė skautus, tarp kuriu buvo Sveicaru, Prancūzu, Olandu ir Belgu skautu atstovai. Jaunimas šventąjį Tėva pasitiko šventiškomis dainomis ir mojuodami šūntus savo vėlavėliu. Skautams šventasis Tėvas pasakė kalba, kurioje išgyrė skautu pasiryžima vesti paprasta gyvenima, mylėti tėvynę ir gamtą, būti garbingiems, savitvardiems ir paklusniems, pasirošusiems padėti artimui, visokiais atvejais, ateinant jam i pagalba. Jūs šūkis tebuvo ir telieka, anot Sv. Tėvo žodžiu, būdėti.

SV. KAZIMIERAS — TRENTINYS

Su pasigerėimu skaičiau "Naujame Gyvenime" straipsneli, kuriame tulas taip gražiai atpasakoja savo dideli pasitikėjimą šv. Judu Tadū jam pagelbėjusiu šio karo baisybėse. Kai visko netenkama, kai pasimetama gyvenime ir iš niekur neimānoma sulaukti pagalbos — tada pasitikėjimas šventojo globa yra tikrai kaž kas švento ir didingo.

Mūsų tauta karo orkanas pakartotinai naikino ir siaubė. Visokiausiu nelaimiu kalnai, auktesni už Tyrolio

Alpiu viršūnes, prislėgė tiek mūsų Tėvynę, tiek paskirus jos sūnus ar dukras. Tad savaimė suprantama, kad ir mūsų visu akys šiandie ypatingu uolumu ieško sau atramos taško ir paguodos šaltinio, kuris sustvirtintu mūsų iš jėgas šioje likiminėje kovoje. Šiandie labiau negu kada mes jaučiame globos reikala ir pagalbos būtinuma ne tik kūno bet ir dvasios reikaluose. Todėl labai suprantama, kodėl ir mūsų Aukščiausias Ganytojas J. E. Arkivyskupas Metropolitas Juozapas Skvi-

parodė savo atsidavimą ir pagarba savo Globėjui. (Kronikos pažymi, kad Lenkijai atstovavo tik nežymi delegacija.) Išista savaitė tesėsi Vilniaus Akademijos ruošiami šv. Kazimiero minėjimai ir tvirtariausi parengiami. Taip šv. Kazimiero palaiku perkėlimo šventė liko oficialia Vilniaus ir visu lietuviu šventė. Ji buvo švenčiama veiki išista savaitė kasmet po Žaliosios oktavos rugpjūčio 27 d. Ta proga Vilniuje prisijungė ir didžiulė mugė, kuri ir iki pat šiu laikų tebevadinama Kaziuo muge arba tiesiog — Kaziuokas. Iš to galima suprasti, kad Vilniuje šv. Kazimiero palaiku perkėlimo šventė yra iškilmingiau švenčiama už šv. Kazimiero švente kovo 4 diena. Panašiai buvo švenčiama ir Minsko, Mohilevo ir kitose vyskupijose. Tik Lietuvoje po didžiojo karo pertvarkant visa religini gyvenima stengtasi atsirubežuoti nuo Rusijos ir Lenkijos vyskupijų. Tuo tikslu panātkinta ir senieji bendri Lietuvos — Lenkijos Globėjai — Patronai, kaip šv. Olavas, šv. Stanislovas ir kiti, kartu ir ju šventės. Tu švenčiu tarpe liko neiškirta ir šv. Kazimiero palaiku perkėlimo šventė kuri taip populiari buvo Vilniuje. Atgavus Lietuvai Vilniū vėl pirmiausias Kauno Arkivyskupo rūpestis buvo gražinti Lietuvai šv. Kazimiero palaiku perkėlimo švente. Tik, dėja, karas tai vis trukdė. Dabar Jo Ekscelencija budamas pernai rudeni Romoje ir kalbėdamasis su šv. Tėvu iteikė jam atatinamus prašymus leisti visai Lietuvai laikyti šv. Kazimiera ne tik savo tautos vyriausiuoju ir pirmiausiuoju Globėju kaip iki šiol švenčiant jo švente kovo 4 diena, bet dar paskirti šv. Kazimiera ypatingu Lietuvos krikščioniškojo jaunimo Globėju ir leisti jo kūno perkėlimo šventę švesti rugpjūčio 27 diena visoje Lietuvoje.

Šv. Tėvo pavesta šv. Apeju Kongregacija tuo reikalu mōsu Arkivyskupiui labai palankiai atsakė tik priminė, kad ir pati lietuviu tauta, jos kleras ar net ir vyriausybė turētu pareikšti savo norą turėti šv. Kazimiera savo Globėju. Kadangi tai liečia ypač Lietuvos jaunima Jo Ekscelencija savo paskutiniame laiške Lietuvos kunigijai ir primena reikala daryti atitinkamus žygius šv. Kazimiero garbinimo išplėtimui lietuviu visuomenėje.

MIELOJI ŠALIS

Kai pažvelgi i ramu pasaulio krašta. Ir i gražias sodybas Tėvynės laukuos. Tūi tuos rugėlius Tėvynės siubonius. Kurie ramina musu skausmuos.

Tra gražu ir miela ramioj šalėlėj. Ten, kur žydi sodai ir laukuos javai. Kur žemėnagai kvapia pakėlėj ir sodžiuj. Kur jaunystės aidas sklinda po laukuos.

Bet nėra taip miela kaip savo Tėvynėj. Pas savo brolius ir šaltus kapus. Ir mus gimtinės šiaudinej pastogej. Kurioje laisvė ir meile yra.

III kl. mok. V. Stašaitis, Dąnija.

Dėmesio

Remkite aukomis „PRAGIEDRULIUS“

PER KRYŽIŲ I SIELOS PRISIKĖLIMA

Laimės beieškant.

Zmogus — pilkas šios žemės kelevis, gyvenimas — nepaliaujama kova dėl gėrio. Zmogus kovoja, kenčia, vyliaisi, veržiasi, nerimsta. Klaičius pasaulio keliai, pilni pavojų, kliūčių, supami tamsybiu ir klastingu priešu. Keliaujant galima paklysti, kovojant galima suklypti ir būti sužeistam. Kunas dar nenumarintas, piktasis pasaulis dar teberuoša kilpas, o velniūktis niekad nesnaudžia. Gyvenimo pasvaryje jaunam žmogui prieš akis atsiveria gražus žavingas pasaulis. Jaunuolis mano tam žemiškam rojui ra-

Kūrėjo isakymus. Zmogus gali tapti dideliu piktadariu ir dideliu šventuoju. Dažnai jis paklysta tamstuos miškuos, iklimpsta i klampias balas ir nueina klaidžioti klystkeliomis, Dažnai jis paniekia ir atmeta Tvėrėjo istatymus, paniekina savo žmogiška kilnuma ir seka savo piktas mintis ir širdies sugedima. Užuot garbines ir mylėjes savo tikraji Dieva, jis atnašauja aukas savo užgaidu dievams, arba garbina savo ranku darbus. Užuot sėmes vandenis iš gyvojo Saltinio, jis geria drumzliu šio pasaulio upiu vandeni, o savo širdies troškima nori pripildyti

nei padedant ir ryžtingai norint, po dažnu ir pakartotu užsimojimu, truksta net ir storiausios grandinės.

Kalvarijos kalne.

Bet kur ieškos priebėgos paklydes ir suvarges žmogelis? Kur eis, kur prisiglaus, kur ras savo kalčiu dovanojima, savo atpirkima, jei ne pas savaji Kūrėją? Po visu savo paklydimu jis vėl grįžta pas savo Dieva. Nėra nė vieno nei danguje nei žemėje, kurs galėtų jam pagelbėti, jo pasigailėti, jam kaltes atleisti. Tik Kalvarijos kalne per Jėzu Kristu žmogus gražinamas Dievu ir Dievas žmogui, tik Kalvarijos kalne ivyksta didi meilės ir gailėstingumo paslaptis, tik jame patį Dievo Sūnus, iškeltas tarp dangaus ir žemės, mirė už visa žmoniū giminė, išsiedamas savo nekaltčiausia krauju. Per Ji mums išaušo išganymo aušra ir kalčiu atleidimo viltis. "Kai būsiu pakeltas aukštyu nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs." Jis "pasimėmė ant savęs visas mūsų kaltes ir nešė visas mūsų nuodėmes. Tapo sužeistas ir sutrintas dėl mūsų nedorybiu. Jis, kurs nė vienos kaltės nepadarė, buvo palaikytas paskučiausiu žmogumi. Kaip nekaltas avinėlis, vedamas užmušimam, neatvėrė savo burnos. Jo krauju mes likome atpirkti ir pagydyti." Klystanti, kenčianti ir suvargusi žmonija visais amžiais lipo i Kalvarijos kalna ir ten ieškojo savo kalčiu atleidimo ir dieviško pasigailėjimo. Argi gali motina užmiršti sūnu, nors jis ir būtų nedorias? Jeigu motina ji ir užmirštu, Dievas neapleidžia ir neužmiršta vargingo žmogaus. Argi gali dangus ir žemės Tvėrėjas paniekinti savo ranku padara, sutverta i savo paveikla ir panašuma? Argi gali Dievas atstumti klystanti žmogū, kai jis sutrinta dvasia puola i savo Tėvo glėbi, meldsamas dovanojimo. Nors žmoniū nuodėmės būtų juodos, kaip anglis, ir raudonos, kaip purpuras, išbals, kaip sniegas. Nėra kaltės, kuri galėtų atlaikyti prieš galinga kraujo srove, trykstantia iš išganytoje versniū. "Tu nuplauki mūsų žaizdas iš taves tekančiu krauju, Tu duok naują širdi mums, kurie tavės šaukiamės verkdami." Kristus karaliauja žmoniū sielose tik dovanojamas, tik atleidžiamas, tik pasigailėdamas. Kristus pats eina ieškoti paklydusio žmogaus. Atrades ant pragarmės kranto, ji apkabina, pabučiuoja ir apvelka naujais malonės drabužiais. Tame meilės susitikime ir pabučiavime viskas užmirštama ir dovanojama. Sūnus palaidūmas vėl tampa dangiškojo Tėvo sūniumi, ir jo įkaltoje vėl suspinksi antgamtinės malonės žvaigždėlė. Dangiškosios karalijos tarnai — angelai surenka nusidėjėlio asaras ir nuņeša prie amžinojo visatos Kūrėjo sosto, ir iš aukštybiu i jo siela nuņegia nesuprantamās ramumas, vidujini dvasiniū džiaugsmas ir gilus laimės pajautimas. Tik Kalvarijos kalne per Kristu ir Kristuje žmogus atsinaujina, atranda Dieva ir pats save. Ir kas visa tai padarė? — Meilė. Dievas tik meilės vedamas atidavė savo viegnatini Sūnu žmoniū atpirkimui. Sūnus, tik meilės vedamas pakėlė visa kancios tragedija. Ar galėjo mus labiau numylėti, daugiau ka nors duoti, kaip pakuokdamas savo gyybe už visa žmo-

Tarptautinis "CARITAS" kongresas LUCERNE SVEICARIJOJ. Dalyviai: J. E. Vyskupas J. Rancas, tarptautinis "CARITAS" Patarėjas Dr. K. Wick ir Lietuvos Vyskupas J. E. Dr. Padolskis ir kiti dalyviai.

šias laime, jame amžius gyvenimas. Visuotinio laimės ilgesio nešamas, visur jos ieško ir nežino, kur ji randama. Kaip plastakė, kuriai leista džiaugtis tik viena diena, nerūpestingai skrieja žydinčiomis pievomis nuo vienos gėlės prie kitos. Bet ateina laikas, kada pamato, kad joks tvarinys nepatenkina begalinio laimės troškulo, Nerado laimės šios žemės laikinose gėrybėse, nes jos žmogui sutvertos, o ne žmogus joms. Nerado laimės žmonei, nes jis patys jos ieško; pasaulij, nes jis pats jos neturi; savyje, nes jis pats ne sau tikslas. Nusivyles daktais, žmonėmis, pasauliu ir savimi pagaliau susipranta, kad aukštesniems tikslams jis yra sutvertas, kad tas kamuojantis laimės troškimas negali būti tuščias ir bergėdžias, nes kitaip mūsų gyvenimas būtų nuolatinė kankynė, beprasmiš veržimasis, o pats visatos Kūrėjas — žiaurus, negalėstingas. Reikšminga tai pamoka ir išganingas nusivylimas, atvedes žmogū prie tikrosios laimės šaltinio — Dievo. Kaip bitutė kvapnaus žiedelio, kaip gėlėlė saulės spinduliu, kaip elnias karšta diena šaltiniu vandens, taip jo siela troško ilgėjosi aukščiausiojo Grožio ir Gėrio. Ir pagaliau surado. Dabar pasauli ir žmogū jis mato tikroje švietose. Pasaulis — ne amžinoji mūsų vėinė, žmogus — savo prigimtimi jau ne toks geras, kaip atrodė. Gimtosios nuodėmės šalms pakastas ir piktos žemesniošios prigimties linkimo traukiamas, jis gali lengvai nuklysti nuo tiesos kelio ir paminti po koju visus

neleistinai dalykais, nykstamomis gėrybėmis, žemėmis... Dar blogiau, kada žmogus pasiduoda kokio nors blogo ipročio vergijai. Jis visai pamiršta, kad visi mūsų veiksmai ir darbai, geri ir blogi, turi amžinybės antspauda, Jie visi išrašomi i mūsų gyvenimo knyga neišdildomu rašalu. Toji knyga bus atverta teismo dienoje ir nulems mūsų laiminga arba nelaiminga amžinybe. Nors, tiesa pasakius, per atgailos sakramenta ir yra atleidžiama amžinoji mūsų kalčiu baismė, bet laikinoji turi būti atlyginta čia žemėje arba skaistykoje. Be to, neužmirškim, kad nuodėmė mūsų sieleje visuomet palieka pragaištingu pasekmiu, pagilindama pikta linkima i bloga. Ir juo dažniau blogas veiksmas kartojamas, tuo labiau tas linkimas didėja. Turime dėti ypatingu pastangu neužsitraukti jokios rūšies piktū ipročiu. Jais žmogus pamažu taip apvyniojamas, kaip tas pasakos milžinas mažū nyktuku, kad pagaliau negali nė pasijudinti. Toks žmogus jau nebeistengia pasipriešinti piktam ipročiui, Jo protas aptemdytas, valia susilpninta, kad jis net nebegali norėti gero. Tai didelė žmogaus: sielos tragedija: visa savo būtimi jausintis sutvertam gėriui ir negalėti jono norėti nei pasiekti.

Baisi piktū ipročiu vergija! Bet, negalima sakyti, kad išsilavinimas būtų visiškai negalimas. Bus reikalingos didesnės pastangos, tam tikras vidaus sukilimas prieš pati save, platus ir smarkus valios užsimojimas — ir piktū ipročiu varžtai trūks. Dievo malo-

nau gimine, kaip tapdamas dvasinių mūsų sielu maistu? Galia, kad žmogus kartais taip nedėkingas pasirodo. Dažnai nesupranta, paniekina ta dieviška meilė, dažnai nedėkingumu ir išdavimu atsilygina. Teisingai Dievas galėtų pasiskusti žmogui: "Ka turėjau padaryti ir nepadariau? Aš tave išvedžiau iš Egipto žemės, iš nelaisvės namu. Einant per tyrus tave maininau mana, atvėriau vandens šaltinius iš kietos uolos ir debesies pavidalu apgyniau nuo kaitrių saulės spindulių, o tu už visa tai paruošei kryžių savo Atpirkėjui ir pagirdai tulžimi. Mano isakymus paniekianai, mano perspėjimų nebojai, eidamas šio gyvenimo klystkeliu, kur tave traukė piktos mintys ir širdies sugedimas. Tu visai užmiršai, kad mano yra žemė ir mano dangus ir visa kas juose randasi, kad aš tavo Dievas ir Viešpats daviau isakymus ir noriu, kad būtų vykdomi." Jei nuo vieno pasaulio krašto iki kito nebūtu atnašaujama baltoji ostija ir keliamas permaldavimo kielikas, kažin ar šis pasaulis išvengtų Dievo rūstybės rykštės.

Laimingas žmogus, kai, paklaidžiojęs po tamsius šio pasaulio miškus, vėl grįžta į tikrąjį kelią, pas savo dangiškąjį Tėvą. Po ilgu klajonių malonu pamatyti gimtuosius tėviškes namus. Bet daug laimingesni tasai, kurs iš pat savo jaunystės įpranta vaikščioti Dievo isakymu keliais. Graži atgalojanti meilė, bet daug gražesnė nekaltoji, tyrioji Dievo meilė. Laimingas, kurs iš pat savo jaunystės išvengia paklydimu, nepatirdamas sugedimo žaidžiu ir išlaikydamas skaisčia savo siela ir nesutepta kūna. Jam daug lengviau bus perbėgti Dievo isakymu keliu ir nešti jo saldu ir malonu jungą. "Palaiminti, kurie iš pat jaunystės padeda ištikimai tarnauti Dievui. Ne vienas būtu norėjęs pradėti Dievui tarnauti, bet laukė — ir apsigavo. Ir kas nepasiryžta veikia Dievui tarnauti, tas pats sau sielos pradžius pavojų ruošia" (Kun. Bosko).

Dievas, reikalaujamas iš žmonių savo isakymu pildymo, nieko kito ne trokšta, kaip ju gero, ju sielos išgelbėjimo. Jis nori, kad Jo išteigtoji Bažnyčia ir visa žmonija gyvenitu taikloje ir ramybėje, dorybėje ir šventume, kad visi pasiektu apšvieta gyvenima.

Jis leido ant žemės savo Sūnu ir isteigė savo šventą Bažnyčia, idant žmonės lengviau galėtų pasiekti savo paskyrima ir neklaidžiotu tamsybėse. Kristus — vienintelis ir tikriausias kelias ir Dieva. Dabartiniam Dievo Apvaizdos plane krikščionis — antgamtinis žmogus. Kojomis jis lauges į žeme, galva siekia dangu. Jo pašaukimas — šventumas. I ji visi yra pašaukti, neskiriant nei luomo, nei tautos, nei rasės. Šventumas gi glūdi veikloje ir nepalaužiamoje Dievo meilėje, pastūmtoje iki visiško savęs paneigimo ir atsižadėjimo, net iki gyvybės netekimo. Žmogaus gi meilė Dievui reiškiasi gerais darbais ir Jo valios vykdymu — žmogaus valios sutapimu su Dievo valia. O kaip mes pažistame Dievo valia? — Per prota ir apreiškima. Protas, arba dar geriau sažinės balsas, mums pasako, kas yra gera ir kas bloga, kas darytina ir kas vengtina. Sažinė — tai Dievo balsas ir Jo valios išreiškimas žmogaus būtyje. Todėl nuodėmė prieš sažinę yra taip pat nuodėmė ir prieš Dieva. Per Apreiškima mes pažistame Sinojaus kalne paskelbtuosius isakymus ir Kristaus, Dievo Sūnaus, liepimus. Bet to, Kristaus isteigta Bažnyčia turi teise leisti istatymus ir valdyti savo narius. Reikia taip ir jos klausyti.

Isakymu keliu.

Silpnai ir sugedusiai žmogaus prigimčiai, žinoma, sunku yra laikyti Dievo ir Bažnyčios isakymus. Ji nekarta norėtu jais nusikratyti ir nuo jų atsilaiduoti. Būtu tiesiog neimanoma žengti istatymu keliu, jeigu pats Dievas neateitu mums pagalbon iš savo mokslo šviesa ir pašvenčiamajam malone. Vargas žmogui, jei jis būtų pats sau paliktas, jei tik savo prigimties pajėgomis turėtu vykdyti isakymus. Buvo reikalinga pagalba iš aukšto, ir ji atėjo. Pats Dievo Sūnus atnešė iš dangaus tikėjimo ir dieviškos malonės parama. Žmogus dabar nėra vienas ir gyvenimo kovos nekovoja vienas: Dievas ji remia savo dešiniaja ir veda i mūši. Iš žmogaus pusės reikalingos tik pastangos, didžiadviasiskumas ir bendradarbiavimas su Dievo malone. Tada žmogaus širdyje gėris laimi kovą prieš pikta ir malonė triumfuoja ant prigimties.

K. Bajerčius

Trys keliai

(Apsakymėlis)

VI.

Jonelis stovėjo aukšto kalno viršūneje, pačiame kauburėlyje. Net jam galva svaigo. Norėjo paeiti iš vietos. Pajudino koja — o gi nē klipst. Nepakelia nuo žemės ir gana. Tada nusigandęs Jonelis pakėlė akis ir pažūrėjo i toli. Ir kaip nustebo, kai pamatė žemai pakalnėje be galo ir be krašto platu lauka, žalia lyguma, kurioje, kaip skruzdėlyne, visa virte verda, knibždėte knibžda; ir žmonės, ir gyvuliai, ir paukščiai. Visa to lauko gyvenija banguodama vis slenka iš vakaru i rytus.

Idomiausi buvo žmonės, i juos tad Jonelis ir isižūrėjo. Juo i juos žiūrėjo, juo idomesniu dalyku matė. Žmonės, lyg i kokia puotą pasirengę, skubina vis i rytus. Važiuoti važiuoja, raiti joja. Eina ir su šautuvais, ir su durtuvais, ir su peiliais, Vieni eina ramiai, kiti galvotrūkiu bėga, kiek tik ju jėgos neša — čia tik smirgėjo akyse ir vėl dingto tolyje begaliname. Vieni, eidami, stumdosi, šokinėja visokiomis figūromis išsilankstydami, ir po viena ir po du susikabina, ir net po keleta; kiti už stulpu ir akmenu slapstydami, lyg ka pikta manydami, pagrioviais, pagrioviais slinkte slenka. Vieni nusitvėre puojančias vyno taures, kiti kepsniu maišus prisidė. Vienus lydi triukšmingais maršais muzikos orkestrai, o kiti verkdami eina. Ir ka gi čia visa išpasakos: tik juda, kruta, mirgėte visa mirga ir gana.

Bet istebėjo Jonelis, kad visi tie žmonės ne visai grynau lauku eina, bet jau sumintais keliu keleliais, taku takeliais. Per viduri to lauko ėjo trys labai platus keliai. Tais trimis keliais ir slinko visu didžiausi žmonių pulkai, kaip i atlaidus.

Vienas tu triju plačiuju keliu ėjo per pati lauko viduri tiesiai tiesiai i rytus be jokiu alkūniu, be vingiu, Jis buvo lygus, grynas ir švarus, be jokiu puosiančiu žvilgučiu. Ir todėl lepūnėliams tuo keliu eiti, be abejo, ne labai malonu.

Abyšaliai šio kelio buvo pristatyta gražiu polsio namu, papuoštu aukštais bokštais ir nežemišku žvilgėjimu žvilganciuis kryžiais. Iš tu namu vidaus, lyg tolimos dainos aidas, dvelkė nusizeminimas ir meilė. I juos kiekvienas pailses ir nuvarges keleivis galėjo iieti pailsėti, atsikvėpti sveiku oru ir isigyti nauju jėgu tolimesnei kelionei.

Sio kelio galo Jonelis negalėjo matyti. Tik begalinėje rytu toluomoje matė auksu žėrinčias šviesos versmes, kur visas dangaus skliautas ivairiomis spalvomis mirgėte mirgėjo ir spinduliavo viliojančiais i save spinduliais. Žmonės, kurie tuo keliu keliauo, buvo drasūs, linksni ir malonūs. Ju videuose spindėjo nusizeminimas, mei-

lė ir neperlaužiama dvasios stiprybė. Ju akys buvo su dideliu pasiliginimu nukreiptos i mirguliuojančios rytuose šviesos versmes. Visi žengė su dideliu pasiryžimu. Pavarge dažnai leidavo i polsio namus, kurie šalia kelio stovėjo, ir, ten atsikvėpę ir sustiprėję, vėl toliau keliauo. Ir taip be galo slinko ir slinko mūniuo minios vieni po kitu, kad Joneliui net akyse ėmė marguluoti.

Pasuko Jonelis akis toliau. Cia pat ėjo i kaire kiek išsisukęs dar vienas platus kelias, bet jau ne taip lygus ir ne taip grynas, kaip pirmasis: patišes, slidus ir duobėtas. O kas žingsnis toliau, tarp ju ir tarp pirmojo kelio vis didesnis tarpas darėsi ir mažesnis ju dviejų panašumas. Kiek toliau jis visai buvo nepanašus i pirmąjį: priterštas, primėtytas aštriu akmenų skeveldru, prinarpliotas visokiu kilpu. Toluomoje nūtkojo apsiaukusi tamsuma. Keleiviai šiuo keliu ėjo kuo ivairiausi: vieni kažin ko ieškodami, lyg pamete brangiausia savo daitka, ir verkdami, kiti iš ju šaipėsi, juokėsi ir pirštais rodė. Bet vis veidai buvo pilni kažin kokio nepasitenkinimo, o akys lyg sakytė sakė, kad jiems ši kelionė netinka ir jie nori būtinai malnyti savo kelionės kelia.

Ir iš tikro — daugumas šio kelio keleiviu siaurus takeliais išeidavo i pirmąjį keliu, kuris ėjo tiesiai tiesiai. Tuomet ju veldai džiaugsmu nusividavo ir galios, bet tyros ašaros per skruostas nubirėdavo, o jie prisidėdavo prie kitu keleiviu i linksmai keliaudavo tolyn.

Dar pasuko Jonelis akis, Toliau kairėje pusėje ėjo vėl vienas platus kelias. Bet jis visai nepanašus buvo net i pirmąjį, nei i antrąjį: pradėjo jis labai gražiai atrodė: nutiestas žvilganciais kilimais, nusodintas skaisčiais raudonai žydičiomis rožėmis, nustatytas aukso statulomis. Pakelėje švietė eiliu eilės grynau stiklo namu, kurie buvo grynau auksu ir sidabru papuošti; iš ju aidėjo viliojančios muzikos aidai. Tai buvo taip pat polsio namai, kuriuose nuilse keleiviai išėjosi, puotavo, linksminosi.

Bet truputėli toliau greitai visa mainėsi: žvilgantieji kilimai virto suvalkiotais ir suterštais skarmalais, kurie painiojosi keleiviams po koju ir dvokė labai bauriai; gėliu krūmai pasidarė irgi dvokiančiu puvenu kruvomis, o iš ju gražiuju žiedu — baugios nakties pelėdos, kurios tupėjo pasipūtusios ant dvokiančiuju krūvu, lyg koki sargai, ir savo klykavimu baugno praeivius; vietoj aukso statulu stovėjo baisios baidyklės, kurios einančius po šali keleivius visai kankino, stumdė, niekino, juokėsi iš ju, spiaudė i veidus arba, užšokusius ant pečiu, jojo raitos, lyg kokie raiteliai, paplankdami žarniniais būžonais. Stiklo namai dingto ir ju vietoj pasidarė molio krėstos lindynės, panašios i trobas, tik be langu i be duru. Šviesos joses nebuvo. Pro vėpančias sienoses skyles iš ju vidaus ėjo baurus dvokimas.

(Bus daugiau)

IS KATALIKU PASAULIO

MALDOS ŽYGIS UŽ RYTŲ EUROPA

Airiu spauda plačiai komentuoja arkivyskupu ir vyskupu isakytą maldos akciją už persekiojamus Rytų Europos katalikus. Spauda primena, kad neseni tie laikai kada ju vačiu protėviai buvo suiminėjami ir žudomi už tai, kad trispaziško esa katalikai, o šandien taip elgiamasi su Lenkijos, Lietuvos, Jugoslavijos ir kitu kraštu katalikais. Kaip kad pažymima laikraščio pranešime, mūsų broliai šandien turi mirti kankiniu mirtimi tik todėl, kad jie pasisako už Kristu, bet ne už Cezari, už Dievo Sūnu, bet ne už sudievinta partija. Airiu tauta, krašto spaudos istikinimu, turi taip pat melstis ir pati už save, kad tuo būdu pasidarytu pajėgesnė, istikimesnė, nugalėdama visus pavojus, kurie šandien gresia visiems krikščioniškiems kraštams.

29 KANKINIAI PASKELBTI PALAIMINTAISIAIS

Paskutini bažnytinii metu sekmdieni popiežiaus igalotinis Vatikano bazilikoje Ryme su iskilmingomis ceremonijomis perskaitė apaštalinii rašta, vad. "breve", kuriuo dvi pasižymėjusių krikščionių grupė, susidėjusios iš 15 europiečių ir 14 kinų, buvo paskelbtos palaimintaisiais. Jie visi per vad. "boksitu" sukilima Kinijoje 1900 metais buvo su tuometinės imperatorienės pritarimu žiauriausiu būdu išžudyti. Iš 29 palaimintųjų 26 buvo nukirstos galvos.

Per iskilmes ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į dvi iskilniū dalyves pranciškonės seseris misionieres, kurios pačios tuos ivykius matė savo akimis ir juos išgyveno.

PRANCŪZIJOS VYSKUPAI ISPEJA DEL PESIMIZMO

Paryžiuje posėdžiavusi Prancūzijos kardinolu ir vyskupu konferencija paskelbė i tikinčiuosius atsiūkima, kuriuo ragina juos nepasiduoti perdėtai karo baimei ir per dideliām pesimizmui. Daugeliui rodosi, kad naujas karas yra neišvengiamas, ir jie, nuleide rankas, pasiduoda likimui. Tačiau tikintiesiems taip nedera elgtis. Kiekvienas, kuris gyvena pagal Evangelijos dvasia, kaip pažymi Prancūzijos vyskupai, turi dvigubai melstis. Atsiūkimas baigiamas popiežiaus Pijaus XII nurodymais, kaip reikia siekti teisingos taikos ir už ją kovoti.

ŠVEDIJA

Lietuviai Švedijoj vis uoliau ir uoliau lanko pamaldas, dažniau eina prie Sventu Sakramentu. Ypač tai galima pastebėti provincijoj. Beveik simta procentiniai lanko pamaldas, eina prie Sv. Sakramentu šiu kolonijū lietuvių: Bodafors, Lund, Malmo, Orebro, Hallstahmmar ir kt.

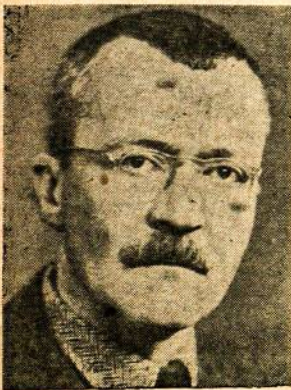
STOCKHOLM

ŠVENTO TĖVO PIJAUS XII VAINIKAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS.

Kovo men. 12 d. 19 val 30 m. ST. ERIKS KYRKAN Lietuviai, Latviai ir Estai suruošė Sv. TĖVO PIJAUS XII VAINIKAVIMO minėjimą. Pamaldas laikė Jo Ekscelencija vyskupas Dr. Joannes Erik Müller. Pamaldu metu soliauo lietuvių latviu ir estu solistai. Pamokslai buvo pasakyti: latviu, lietuviu, estu ir švedu kalbomis. Po Vyskupo Dr. Joannes Erik Müller gražaus pamokslu, buvo palaiminimas su Sventiausiu Sakramentu. Po palaiminimo — Te Deum Laudamus. Pamaldu metu dalyvavo labai daug žmoniū.

TRUMPOS ŽINIOS

ŠVEDIJA

Norvegu poeto Arnulf Överlands paskaita apie Baltijos Valstybes

Didžiausias šiaurės rašytojas ÖVERLANDAS pirmadieni vakare, kovo men. 3d, Medborgare salėje skaitė savo labai idomia paskaita apie Baltijos valstybes. ÖVERLANDAS Dagens Nyheter korespondentui pareiškė "Aš noriu apeliuoti i Skandinavijos piliečių sąžine, kad užstotų už Lietuvą, Estiją ir Latviją. Kada Norvegus 1940 m. užpuole vokiečiai, mes apeliavome, ir pasaulis negalėjo pakesti to užpuolimo. Dabar mes esame laisvi, bet trys Baltijos valstybės yra sugriautos — ar mes galime tai pakeisti? ..."

STOCKHOLM

Vasario 16 d., LIETUVOS Nepriklausomybės Sventės minėjimo proga, Baltijos Komitetas suruošė didingą koncertą, kuriame dalyvavo lietuviu, latviu ir estu solistai, gausingi chorai ir šokėju grupės. Po koncerto didelis lietuviu, latviu ir estu mylėtojas Prof. B. Nermans pasakė labai gražia, išpuodinga kalba, pabrėždamas, kad Pabaltijos Valstybės nežus, Jos vėliau ar ankščiau bus nepriklausomos. Po to Baltijos Komitetas pasiuntė J. A. V. prezidentui Trumaniui, Didž. Britanijai

jos prezidentui Atlee, Prancūzų respublikos prezidentui Oriol ir ROMOS POPIEŽIUI sekančia telegrama:

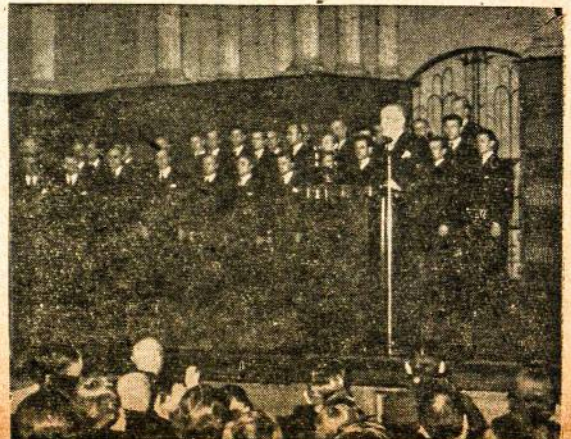
BALTIJOS KOMITETAS ŠVEDIJOJ, kurio nariai yra Švedijos piliečiai iskilmingai atžymėjo Lietuvos Nepriklausomybės Svente Stockholm, kreipiasi i Jus su nuolankiu neatideliotinu prašymu, kad Jus panaudotumėt savo itakingą itaka, palaikant Baltijos tautu teisinguma ateinančioj taikos konferencijoj — Maskvoje. Lietuviu, Estu ir Latviu tautos, kuriu aukščiausias likslas yra kelti savo krašto kultūra, taikiai ir suderintai gyventi su savo kaiminiais. Prašome padėti toms mažoms tautoms suderinant su Atlantijos chartos kilniausiais principais — atiduoti joms ju suverineteta ir savivalda, kurias iš ju yra pagrobots jega.

LIETUVIAI DANIJOS.

Siuo metu daugumas lietuviu gyvena stovyklose. Toks monotoniškas gyvenimas, be jokiu perspektyvu, lietuviams labai ikyrėjo. Visi rūpinasi, kur nors išvažiuoti, tačiau tik lieka svajonėmis. Dažnai juos pasiekia ivairūs gandai apie imigracija, bet ir pasilikta tik gandai. Lietuviai užsienyje turėtų susirūpinti ju likimu.

LIETUVIAI BELGIJOJ

Lietuviu Belgijoj yra nemažas būrelis. Deka veiklaus kun. Dr. Danausko, lietuviu yra labai gražia siorganizavė. Ten klesti kultūrinis, dvasinis gyvenimas. Lietuviai suruošė daug ivairiu minėjimų, daug paskaitu ivairiomis progomis. Neatsilikta ir dvasinis gyvenimas. Dažnai lietuviai eina prie Sv. Sakramentu, Pavyzdys kitiems.

Prof. Dr. B. Nermanas skaito telegramos tekstą.

LIETUVIAI VOKIETIJOJ

Iš Vokietijos pasiekia mus žinios, kad ten lietuviams gyvenimas darosi nepakenciamas. Nuolatiniai tardymai, ivairūs suvaržymai, blogas maistas labai lietuvius isvargino. Vienas lietuvis Daktaras štai kaip rašo: "Paskutiniu metu mūsų padėtis pasidarė dar blogesne ir neaiškesnė. UNRRA kovo men. pradžioje bagia savo dienas. Kas mus globos, darosi neaišku? Norėtume kad mus paglobotu truputi žmoniškiau, kad mus skaitytu žmonėmis. Dabar mes žmonės be vardo ir jokiu teisiu. Pagaliau gyvenimas taip žmonėms igriso, kad kaskart žmonės darosi nervuoteni, apatiški ir nieko nenori girdėt apie kūrybini darba. Argi tiems žmonėms negalima duoti tinkamo darbo. Tuojau atsirastu energijos gyventi ir pastikėti savimi. Klausiate kaip gyvenate materialijai. Gyvenu kaip ir visi. Gaunu 1100 kaloriu. Taip, kad mūsų gyvenimas žemiau kritikos. Žmones verčiasi kaip imanydami. Vienas išganymas, kad žmonės gauna prieda šiek tiek igarčėiu, jas parduoda, prisiperka silkiu ir gyvena. Paš mus pagrindinis maistas — silkės. Bet dabar jūrai užšalus ir to netekome. Reikia atsimiti, kad treči metai tokio gyvenimo."

Kitas, žymus diplomatas rašo: Šie metai, atrodo bus lemiami mūsų gyvenime čia Vokietijoj. Ligšioliniai glėbėjai stengiasi visai nusikratyti, kartis net labai piktomis priemonėmis, kaip tai ivyko vienoje zonoje. Norėję beveik priversti grįžti, bet laiku suspė-

ta užkirsti kelias. Tenka nuolat būdėti ir laikytis prieš visokius macherius ir kraustytojus.

IS ITALIJOS LIETUVIU GYVENIMO

Siu metu sausio mėn. 12 d. Liet. Kolegijos patalpose ivyko visuotinas Kunigu Sąjungos susirinkimas, kuriame dalyvavo J. E. vysk. Būčys ir beveik visi Romoje gyvena lietuviu kunigai: pasauliečiai ir vienuoliai, Susirinkimo pirmoji dalis buvo skirta a. a. Prof. Dr. St. Salkauskio 5 m. mirties sukakčiai paminėti. Paskaita apie Velioni Profesoriu skaitė kun. dr. Brazys MIC. Po paskaitos buvo išrinkta nauja Kunigu Sąjungos Romos skyriaus valdyba, kurion ieina: kun. V. Balčiūnas, kun. M. Cyvas ir kun. V. Zakarevičius.

I SKAITYTOJUS

DAUGELIS SKAITYTOJU NEATSILYGINO UŽ "SPINDULIUS" 1946 metu. Prašau atsilyginti. Galite užsisakyti "SPINDULIUS" ir 1947 metams.

"Spinduliu" mėnesinis mokestis: Danijoj dirbantiems 2 kr., nedirbantiems 50 ore, Švedijoj 2 kr.

Redakcija: GÜTGATAN 58 V

Kun. Juozas Tadarauskas.

Atsakomasis redaktorius
GEORG LANDER.